

POSTANOWIENIE

Dnia 9 maja 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Przesławski (przewodniczący)

SSN Adam Roch (sprawozdawca)

ławnik Bogusław Cieśla

Protokolant Marta Brzezińska

w sprawie prokurator G. C.-O.

obwinionej o popełnienie przewinienia dyscyplinarnego określonego w art. 137 § 1 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. - Prawo o prokuraturze i innych po rozpoznaniu w Izbie Dyscyplinarnej na rozprawie w dniu 9 maja 2019 r. odwołań Prokuratora Generalnego oraz Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Prokuratora Generalnego dla [...] okręgu regionalnego od orzeczenia Sądu Dyscyplinarnego dla Prokuratorów przy Prokuratorze Generalnym z dnia 5 marca 2018 r., sygn. akt PK I SD [...]

na podstawie art. 449a § 1 k.p.k. i art. 98 § 2 k.p.k. w zw. z art. 171 pkt 1 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. Prawo o prokuraturze

postanowił:

1. zwrócić akta sprawy Sądowi Dyscyplinarnemu dla Prokuratorów przy Prokuratorze Generalnym w celu uzupełnienia uzasadnienia zaskarżonego orzeczenia;
2. odroczyć sporządzenie pisemnego uzasadnienia na okres 7 dni.

UZASADNIENIE

Do Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym wpłynął wniosek Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Prokuratora Generalnego dla [...] okręgu

regionalnego o rozpoznanie sprawy dyscyplinarnej przeciwko G. C.-O. – prokurator Prokuratury Rejonowej w S., obwinionej o to, że:

- I. w okresie od 13 lutego 2015 r. do 4 lipca 2016 r. w S. dopuściła się oczywistej i rażącej obrazy przepisów prawa tj. art. 2 § 1 pkt 4 k.p.k., art. 10 § 1 k.p.k., art. 305 § 1 k.p.k., art. 7 ustawy z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze, a od dnia 4 marca 2016 r. art. 6 oraz art. 7 § 2 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. - Prawo o prokuraturze oraz § 64 a rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 11 września 2014 r. - Regulamin wewnętrznego urzędowania powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury, zaś od dnia 15 kwietnia 2016 r. § 119 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 7 kwietnia 2016 r. - Regulamin wewnętrznego urzędowania powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury w ten sposób, że jako prokurator Prokuratury Rejonowej w S. w okresie od 13 lutego 2015 r. do 5 czerwca 2016 r. nie nadała biegu sprawie o sygn. 1 Ds. [...] i nie wydała postanowienia o wszczęciu śledztwa, pomimo że zgromadzone materiały uzasadniały podejrzenie popełnienia przestępstwa, a następnie nie wykonała polecenia Prokuratora Rejonowego w S. z dnia 1 lipca 2016 r. i nie sporządziła planu śledztwa w wyznaczonym terminie 4 lipca 2016 r., czym działała na szkodę stron postępowania i wymiaru sprawiedliwości tj. o przewinienie dyscyplinarne z art. 137 § 1 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. - Prawo o prokuraturze,
- II. w okresie od 11 stycznia 2016 r. do 30 czerwca 2016 r. w S. dopuściła się oczywistej i rażącej obrazy przepisów prawa tj. art. 2 § 1 pkt 4 k.p.k., art. 148 § 2 b k.p.k., art. 325 i § 1 k.p.k. i art. 326 § 1 i 2 k.p.k., art. 7 i art. 26 ust. 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze, a od dnia 4 marca 2016 r. art. 6, art. 7 § 2 oraz art. 57 § 1 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. - Prawo o prokuraturze, jak również § 212 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 7 kwietnia 2016 r. - Regulamin wewnętrznego urzędowania powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury w ten sposób, że jako prokurator Prokuratury Rejonowej w S. w sprawie sygn. PR 1 Ds. [...]:

- po przekazaniu akt przez KPP w S. z wnioskiem z dnia 28 grudnia 2015 r. o zatwierdzenie wydanego przez funkcjonariusza postanowienia o zawieszeniu dochodzenia w okresie od 11 stycznia 2016 r. do 29 czerwca 2016 r. nie podjęła decyzji w przedmiocie wniosku, a jednocześnie nie podjęła decyzji o przedłużeniu okresu dochodzenia, którego termin upłynął w dniu 28 grudnia 2015 r.;
 - pomimo braku w aktach sprawy materiału dowodowego, który dostatecznie uzasadniałby podejrzenie, że sprawcą przestępstwa jest podejrzany nie wydała policji polecenia wykonania czynności procesowych zmierzających do weryfikacji jego sprawstwa, których potrzeba i możliwość wykonania wynikała z informacji zawartych w aktach sprawy, a zamiast tego w dniu 30 czerwca 2016 r. zatwierdziła postanowienie o zawieszeniu dochodzenia z uwagi na niemożność wykonania czynności procesowych z podejrzanym;
 - nie wydała polecenia wyłączenia z akt głównych i odrębnego przechowywania załącznika do protokołu przesłuchania świadka zawierającego dane dotyczące miejsca zamieszkania i pracy świadka;
 - nie wykonała polecenia Zastępcy Prokuratora Rejonowego w S. z dnia 21 czerwca 2016 r. i w wyznaczonym terminie 24 czerwca 2016 r. nie przedstawiła pisemnych wyjaśnień dotyczących przyczyn bezczynności w tej sprawie, czym działała na szkodę stron postępowania i świadków oraz wymiaru sprawiedliwości, tj. o przewinienie dyscyplinarne z art. 137 § 1 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. - Prawo o prokuraturze.
- III. w okresie od 22 października 2015 r. do 15 lipca 2016 r. w S. dopuściła się oczywistej i rażącej obrazy przepisów prawa tj. art. 2 § 1 pkt 4 k.p.k., art. 10 § 1 k.p.k., art. 305 § 1 k.p.k. i art. 307 § 1 k.p.k., art. 7 ustawy z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze, a od dnia 4 marca 2016 r. art. 6 oraz ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. - Prawo o prokuraturze w ten sposób, że jako prokurator Prokuratury Rejonowej w S. nie wydała postanowienia o wszczęciu albo odmowie wszczęcia postępowania przygotowawczego w sprawie sygn. I Ds. [...] w związku z zawiadomieniem o podejrzeniu

popelnienia przestępstwa, które do Prokuratury Rejonowej w S. wpłynęło w dniu 21 września 2016 r., czym działała na szkodę stron postępowania i wymiaru sprawiedliwości tj. o przewinienie dyscyplinarne z art. 137 § 1 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. - Prawo o prokuraturze,

- IV. w okresie od 14 kwietnia 2016 r. do 4 lipca 2016 r. w S. dopuściła się oczywistej i rażącej obrazy przepisów prawa tj. art. 2 § 1 pkt 4 k.p.k., art. 10 § 1 k.p.k., art. 148a § 1 k.p.k., art. 305 § 1 k.p.k. i art. 326 § 1 i 2 k.p.k., art. 7 ustawy z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze oraz § 119 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 7 kwietnia 2016 r. - Regulamin wewnętrznego urzędowania powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury w ten sposób, że jako prokurator Prokuratury Rejonowej w S. do dnia 5 lipca 2016 r., kiedy to wszczęła śledztwo w sprawie sygn. PR I Ds. [...] o czyn z art. 306 k.k. zainicjowanej zawiadomieniem pełnomocnika pokrzywdzonego z dnia 4 kwietnia 2016 r., nie rozstrzygnęła wniosku w tym przedmiocie KPP w S. z dnia 13 kwietnia 2016 r., a ponadto nie wydała polecenia wyłączenia z akt głównych i odrębnego przechowywania załącznika do protokołu przesłuchania świadka zawierającego dane dotyczące jego miejsca zamieszkania, czym działała na szkodę stron postępowania, świadków i wymiaru sprawiedliwości tj. o przewinienie dyscyplinarne z art. 137 § 1 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. - Prawo o prokuraturze,
- V. w okresie od 11 lutego 2016 r. do 29 czerwca 2016 r. w S. dopuściła się oczywistej i rażącej obrazy przepisów prawa tj. art. 2 § 1 pkt 4 k.p.k., art. 325 i § 1 k.p.k., art. 7 ustawy z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze, a od dnia 4 marca 2016 r. art. 6 i art. 7 § 2 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. - Prawo o prokuraturze w ten sposób, że jako prokurator Prokuratury Rejonowej w S. po przekazaniu akt w sprawie sygn. PR I Ds. [...] przez KPP w S. z wnioskiem z dnia 10 lutego 2016 r. o zatwierdzenie wydanego przez funkcjonariusza postanowienia o zawieszeniu dochodzenia nie podjęła decyzji w przedmiocie wniosku, a jednocześnie nie podjęła decyzji o przedłużeniu okresu dochodzenia, którego termin upłynął w dniu 13 lutego 2016 r. i nie wykonała w postępowaniu jakichkolwiek innych czynności, a następnie nie wykonała polecenia Zastępcy Prokuratora Rejonowego w S. z dnia 18 czerwca 2016 r.

i w wyznaczonym terminie 24 czerwca 2016 r. nie przedstawiła pisemnych wyjaśnień dotyczących przyczyn bezczynności w tej sprawie, czym działała na szkodę stron postępowania i wymiaru sprawiedliwości tj. o przewinienie dyscyplinarne z art. 137 § 1 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. - Prawo o prokuraturze,

- VI. w okresie od 3 lutego 2016 r. do 30 czerwca 2016 r. w S. dopuściła się oczywistej i rażącej obrazy przepisów prawa tj. art. 2 § 1 pkt 4 k.p.k., art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k., art. 31 § 1 k.p.k., art. 322 § 1 k.p.k. w zw. z art. 325a § 2 k.p.k. i art. 325i § 1 k.p.k., art. 7 ustawy z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze, a od dnia 4 marca 2016 r. art. 6 i art. 7 § 2 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. - Prawo o prokuraturze w ten sposób, że jako prokurator Prokuratury Rejonowej w S. po przekazaniu akt dochodzenia w sprawie sygn. PR 1 Ds. [...] przez KPP w S. wraz z wnioskiem z dnia 2 lutego 2016 r. o skierowanie do sądu wniosku o warunkowe umorzenie postępowania przeciwko podejrzanemu, któremu przedstawiono zarzut popełnienia przestępstwa z art. 270 § 1 k.k., nie podjęła decyzji o umorzeniu dochodzenia, pomimo, że zachowania podejrzanego nie realizowały znamion czynu zabronionego i nie wykonała w sprawie jakiejkolwiek czynności, w tym nie przedłużyła okresu dochodzenia, którego termin upłynął w dniu 3 lutego 2016 r., zaś w dniu 30 czerwca 2016 r. skierowała do niewłaściwego miejscowo Sądu Rejonowego w S. oczywiście niezasadny akt oskarżenia, przy czym uprzednio nie wykonała polecenia Zastępcy Prokuratora Rejonowego w S. z dnia 20 czerwca 2016 r. i w wyznaczonym terminie 24 czerwca 2016 r. nie przedstawiła pisemnych wyjaśnień dotyczących przyczyn bezczynności w tej sprawie oraz braku udzielenia odpowiedzi na pismo KWP w [...] z dnia 16 lutego 2016 r., czym działała na szkodę stron postępowania i wymiaru sprawiedliwości tj. o przewinienie dyscyplinarne z art. 137 § 1 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. - Prawo o prokuraturze,
- VII. w okresie od 1 maja 2016 r. do 12 lipca 2016 r. w S. dopuściła się oczywistej i rażącej obrazy przepisów prawa tj. art. 2 § 1 pkt 4 k.p.k., art. 10 § 1 k.p.k., art. 148a 1 k.p.k., art. 305 § 1 k.p.k. i art. 307 § 1 k.p.k. oraz art. 6 oraz ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. - Prawo o prokuraturze w ten sposób, że jako

prokurator Prokuratury Rejonowej w S. nie wydała postanowienia o wszczęciu albo odmowie wszczęcia postępowania przygotowawczego w sprawie sygn. PR 1 Ds. [...] w związku z zawiadomieniem o podejrzeniu popełnienia przestępstwa, złożonym w Prokuraturze Rejonowej w K. w dniu 30 marca 2016 r., które do Prokuratury Rejonowej w S. wpłynęło w dniu 12 kwietnia 2016 r. wraz z decyzją Prokuratora Okręgowego w K. o przekazaniu sprawy do prowadzenia z pominięciem właściwości miejscowej, nie wydała również polecenia wyłączenia z akt głównych i odrębnego przechowywania załącznika do protokołu przesłuchania świadka zawierającego dane dotyczące jego miejsca zamieszkania, czym działała na szkodę stron postępowania, świadków oraz wymiaru sprawiedliwości tj. o przewinienie dyscyplinarne z art. 137 § 1 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. - Prawo o prokuraturze,

VIII. w okresie od 12 kwietnia 2016 r. do 29 czerwca 2016 r. w S. dopuściła się oczywistej i rażącej obrazy przepisów prawa tj. art. 2 § 1 pkt 4 k.p.k. i art. 325i § 1 k.p.k. oraz art. 6 i art. 7 § 2 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. - Prawo o prokuraturze w ten sposób, że jako prokurator Prokuratury Rejonowej w S. po przekazaniu akt w sprawie sygn. PR 1 Ds. [...] przez KPP w S. z wnioskiem z dnia 12 kwietnia 2016 r. o zatwierdzenie wydanego przez funkcjonariusza postanowienia o zawieszeniu dochodzenia nie podjęła decyzji w przedmiocie wniosku, a jednocześnie nie podjęła decyzji o przedłużeniu okresu dochodzenia, którego termin upłynął w dniu 18 lutego 2016 r. i nie wykonała w postępowaniu jakichkolwiek innych czynności, a następnie nie wykonała polecenia Zastępcy Prokuratora Rejonowego w S. z dnia 18 czerwca 2016 r. i w wyznaczonym terminie 24 czerwca 2016 r. nie przedstawiła pisemnych wyjaśnień dotyczących przyczyn bezczynności w tej sprawie, czym działała na szkodę stron postępowania i wymiaru sprawiedliwości tj. o przewinienie dyscyplinarne z art. 137 § 1 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. - Prawo o prokuraturze,

IX. w okresie od 21 marca 2016 r. do 29 lipca 2016 r. w S. dopuściła się oczywistej i rażącej obrazy przepisów prawa tj. art. 2 § 1 pkt 4 k.p.k. art. 22 § 1 k.p.k., art. 325i § 1 k.p.k. i art. 309 pkt 4 k.p.k. w zw. z art. 325b § 1 pkt 1 k.p.k. w zw. z art. 24 zdanie drugie ustawy z dnia 11 marca 2016 r.

o zmianie ustawy - Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw, art. 6 i art. 7 § 2 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. - Prawo o prokuraturze oraz § 212 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 7 kwietnia 2016 r. - Regulamin wewnętrznego urzędowania powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury w ten sposób, że jako prokurator Prokuratury Rejonowej w S. w sprawie sygn. 1 Ds. [...]:

- po przekazaniu akt sprawy przez KPP w S. w dniu 21 marca 2016 r. do dnia 28 czerwca 2016 r. nie wykonała w niej jakichkolwiek czynności, w tym nie podjęła decyzji o przedłużeniu okresu dochodzenia, którego termin upłynął w dniu 4 kwietnia 2016 r., a następnie w okresie od dnia 15 kwietnia 2016 r. do dnia 27 czerwca 2016 r. nie wydała postanowienia o wszczęciu śledztwa w sprawie o przestępstwo z art. 233 § 1 k.k.;
 - w dniu 30 czerwca 2016 r. wydała postanowienie o zawieszeniu śledztwa z uwagi na brak możliwości wykonania czynności procesowych z jednym z podejrzanych pomimo nie podjęcia czynności zmierzających do weryfikacji czy ww. faktycznie przebywa za granicą oraz braku przeszkody uniemożliwiającej prowadzenie postępowania wobec drugiej podejrzanej, a także pomimo niezebrania wszystkich dostępnych materiałów dowodowych;
 - nie wykonała polecenia Zastępcy Prokuratora Rejonowego w S. z dnia 18 czerwca 2016 r. i w wyznaczonym terminie 24 czerwca 2016 r. nie przedstawiła pisemnych wyjaśnień dotyczących przyczyn beczynności w tej sprawie, czym działała na szkodę stron postępowania i wymiaru sprawiedliwości tj. o przewinienie dyscyplinarne z art. 137 § 1 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. - Prawo o prokuraturze,
- X. w okresie od 26 lutego 2016 r. do 30 czerwca 2016 r. w S. dopuściła się oczywistej i rażącej obrazy przepisów prawa tj. art. 2 § 1 pkt 4 k.p.k. art. 22 § 1 k.p.k., art. 325i § 1 k.p.k., art. 6 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. - Prawo o prokuraturze oraz § 167 ust. 1 i § 212 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 7 kwietnia 2016 r. - Regulamin wewnętrznego urzędowania powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury w ten

sposób, że jako prokurator Prokuratury Rejonowej w S. w sprawie sygn. Ko [...]:

- w dniu 26 lutego 2016 r. przedłużając okres dochodzenia uzasadniła to potrzebą uzyskania opinii biegłej psycholog, która to opinia wpłynęła do Prokuratury Rejonowej w S. już w dniu 4 lutego 2016 r.;
- po przekazaniu akt przez KPP w S. w dniu 24 marca 2016 r. do dnia 29 czerwca 2016 r. nie wykonała w niej jakichkolwiek czynności, w tym nie podjęła decyzji o przedłużeniu okresu dochodzenia, którego termin upłynął w dniu 22 kwietnia 2016 r., a także nie rozpoznała wniosku kuratora małoletnich pokrzywdzonych z dnia 8 kwietnia 2016 r. o dopuszczenie dowodu z opinii biegłych;
- w dniu 30 czerwca 2016 r. wydała - pomimo braku długotrwałej przeszkody uniemożliwiającej prowadzenie postępowania - postanowienie o zawieszeniu dochodzenia z uwagi na potrzebę zasięgnięcia opinii biegłych, której termin wydania określony był na koniec sierpnia tego samego roku, czym działała na szkodę stron postępowania i wymiaru sprawiedliwości tj. o przewinienie dyscyplinarne z art. 137 § 1 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. - Prawo o prokuraturze,

XI. w okresie od 28 maja 2014 r. do 15 lipca 2016 r. w S. dopuściła się oczywistej i rażącej obrazy przepisów prawa tj. art. 2 § 1 pkt 4 k.p.k. art. 22 § 1 k.p.k., art. 325i § 1 k.p.k., art. 7 ustawy z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze, a od dnia 4 marca 2016 r. art. 6 oraz art. 7 § 2 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. - Prawo o prokuraturze, § 220 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 marca 2010 r. - Regulamin wewnętrznego urzędowania powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury, zaś od dnia 1 stycznia 2015 r. § 105 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 11 września 2014 r. - Regulamin wewnętrznego urzędowania powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury oraz § 167 ust. 1 i § 212 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 7 kwietnia 2016 r. - Regulamin wewnętrznego urzędowania powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury w ten sposób, że jako prokurator Prokuratury Rejonowej w S. w sprawie sygn. I Ds. [...]:

- w dniu 28 maja 2014 r. zatwierdziła - pomimo braku długotrwałej przeszkody uniemożliwiającej prowadzenie postępowania - wydane przez funkcjonariusza policji postanowienie o zawieszeniu dochodzenia z uwagi na potrzebę zasięgnięcia opinii biegłego, której termin wydania określono na drugą połowę lipca tego samego roku, a następnie po jej wydaniu w dniu 4 sierpnia 2014 r. nie podjęła dochodzenia z zawieszenia aż do 8 czerwca 2015 r.;
- po przekazaniu akt sprawy w dniu 20 listopada 2015 r. wraz z postanowieniem sądu o uchyleniu postanowienia o umorzeniu dochodzenia aż do dnia 15 lipca 2016 r. nie wydała postanowienia o przedłużeniu dochodzenia, pomimo, że postępowanie było kontynuowane;
- po przekazaniu akt sprawy z wnioskiem o zatwierdzenie wydanego przez funkcjonariusza policji postanowienia o zawieszeniu dochodzenia w okresie od kwietnia 2016 r. do 29 czerwca 2016 r. nie zwróciła akt policji celem kontynuowania postępowania z uwagi na bezzasadność zawieszenia postępowania, a w szczególności celem przekazania akt powołanemu biegłemu, jak również nie wykonała jakichkolwiek innych czynności w sprawie;
- w dniu 30 czerwca 2016 r. zatwierdziła - pomimo braku długotrwałej przeszkody uniemożliwiającej prowadzenie postępowania - postanowienie o zawieszeniu dochodzenia z uwagi na potrzebę zasięgnięcia opinii biegłego, której termin wydania określony był na wrzesień tego samego roku, a także pomimo niezebrania wszystkich dostępnych materiałów dowodowych;
- do dnia 7 lipca 2016 r. nie rozpoznała wniosku dowodowego złożonego przez pełnomocnika pokrzywdzonego w pismach, które wpłynęły w dniu 7 stycznia 2016 do KPP w S. oraz w dniu 27 stycznia 2016 do Prokuratury Rejonowej w S.;
- nie wykonała polecenia Zastępcy Prokuratora Rejonowego w S. z dnia 18 czerwca 2016 r. i w wyznaczonym terminie 24 czerwca 2016 r. nie przedstawiła pisemnych wyjaśnień dotyczących przyczyn

- bezczynności w tej sprawie, czym działała na szkodę stron postępowania i wymiaru sprawiedliwości tj. o przewinienie dyscyplinarne z art. 137 § 1 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. - Prawo o prokuraturze,
- XII. w okresie od 27 października 2014 r. do 7 marca 2016 r. w S. dopuściła się oczywistej i rażącej obrazę przepisów prawa tj. art. 2 § pkt 4 k.p.k. art. 22 § 1 k.p.k. i art. 310 § 2 k.p.k., art. 7 ustawy z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze, a od dnia 4 marca 2016 r. art. 6 i art. 7 § 2 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. - Prawo o prokuraturze oraz § 220 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 marca 2010 r. - Regulamin wewnętrznego urzędowania powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury, zaś od dnia 1 stycznia 2015 r. § 105 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 11 września 2014 r. - Regulamin wewnętrznego urzędowania powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury w ten sposób, że jako prokurator Prokuratury Rejonowej w S. w sprawie sygn. 1 Ds. [...] a następnie sygn. 1 Ds. [...]:
- w okresie od 27 października 2014 r. do 29 grudnia 2014 r. nie wydała postanowienia o przedłużeniu okresu śledztwa, którego termin upłynął w dniu 26 października 2014 r.;
 - w dniu 29 grudnia 2014 r. wydała - pomimo braku długotrwałej przeszkody uniemożliwiającej prowadzenie postępowania - postanowienie o zawieszeniu śledztwa z uwagi na wystąpienie do Sądu Rejonowego w B. z wnioskami o zwolnienie lekarzy z obowiązku zachowania tajemnicy lekarskiej w celu ich przesłuchania w charakterze świadków, a następnie w okresie od 15 stycznia 2015 r. do 1 kwietnia 2015 r. nie podjęła śledztwa z zawieszenia pomimo zwrócenia akt sprawy przez Sąd po rozpoznaniu tych wniosków;
 - w okresie od 4 czerwca 2015 r. do 30 czerwca 2015 r. nie przedłużyła okresu śledztwa, którego termin upłynął w dniu 3 czerwca 2015 r.;
 - w dniu 30 czerwca 2015 r. wydała - pomimo braku długotrwałej przeszkody uniemożliwiającej prowadzenie postępowania - postanowienie o zawieszeniu śledztwa z uwagi na potrzebę uzyskania opinii biegłego, przy czym aż do 7 marca 2016 r., wbrew poleceniu

Prokuratora Rejonowego w S. z dnia 30 czerwca 2015 r., nie wydała postanowienia o zasięgnięciu opinii biegłego, czym działała na szkodę stron postępowania i wymiaru sprawiedliwości tj. o przewinienie dyscyplinarne z art. 137 § 1 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. - Prawo o prokuraturze.

- XIII. w dniu 28 czerwca 2016 r. uchybiła godności urzędu prokuratora w ten sposób, że będąc prokuratorem Prokuratury Rejonowej w S. w oświadczeniu sporządzonym w wykonaniu polecenia prokuratora nadrzędnego odnośnie przyczyn nie nadania biegu sprawie sygn. 1 Ds. [...] niezgodnie z prawdą podała, że po zadekretowaniu na nią wskazanej sprawy w lutym 2015 r. uzgodniła z Prokuratorem Rejonowym w S. jej przekazanie do referatu innego prokuratora ze względu na okoliczności uzasadniające jej wyłączenie od prowadzenia tej sprawy w związku z czym pozostawiła akta u Prokuratora Rejonowego w S. i nie miała już z nimi więcej kontaktu aż do maja 2016 r. kiedy to, osobiście odnalazła akta śledztwa w pomieszczeniu sekretariatu a następnie przedłożyła je Prokuratorowi Rejonowemu w S., podczas gdy w rzeczywistości opisane przez nią uzgodnienie nie miało miejsca a akta sprawy na polecenie Prokuratora Rejonowego w S. odnalazła w jej pokoju służbowym podczas jej nieobecności w pracy - a następnie przedłożyła Prokuratorowi Rejonowemu w S. pracownica sekretariatu tej jednostki, tj. o przewinienie dyscyplinarne z art. 137 § 1 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. - Prawo o prokuraturze,
- XIV. w dniu 28 października 2016 r. uchybiła godności urzędu prokuratora w ten sposób, że będąc prokuratorem Prokuratury Rejonowej w S. w oświadczeniu sporządzonym w wykonaniu polecenia prokuratora nadrzędnego odnośnie przyczyn dwukrotnego bezzasadnego zawieszenia śledztwa sygn. 1 Ds. [...] (następnie sygn. I Ds. [...]) oraz przyczyn przewlekłości, do jakiej doszło w tym postępowaniu niezgodnie z prawdą podała, że postanowienia o zawieszeniu śledztwa wydała w uzgodnieniu z Prokuratorem Rejonowym w S., a ponadto, że Prokurator Rejonowy w S. już przed zawieszeniem śledztwa w dniu 30 czerwca 2015 r. podjął decyzję o osobistym wykonaniu czynności związanych z zasięgnięciem opinii biegłego w tej sprawie,

tj. o przewinienie dyscyplinarne z art. 137 § 1 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. - Prawo o prokuraturze.

Orzeczeniem z dnia 5 marca 2017 r., sygn. akt I SD [...], Sąd Dyscyplinarny przy Prokuratorze Generalnym uznał G. O.-O. – prokuratora Prokuratury Rejonowej w S.:

- I. winną popełnienia zarzucanego jej w pkt. I przewinienia dyscyplinarnego przy zastosowaniu art. 4 § 1 k.k. i na podstawie art. 137 § 1 i art. 142 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. Prawo o prokuraturze wymierzył karę dyscyplinarną upomnienia;
- II. winną popełnienia zarzucanego jej w pkt. II przewinienia dyscyplinarnego przy zastosowaniu art. 4 § 1 k.k. i na podstawie art. 137 § 1 i art. 142 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. Prawo o prokuraturze wymierzył karę dyscyplinarną upomnienia;
- III. winną popełnienia zarzucanego jej w pkt. III przewinienia dyscyplinarnego przy zastosowaniu art. 4 § 1 k.k. i na podstawie art. 137 § 1 i art. 142 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. Prawo o prokuraturze wymierzył karę dyscyplinarną upomnienia;
- IV. winną popełnienia zarzucanego jej w pkt. IV przewinienia dyscyplinarnego i na podstawie art. 137 § 1 i art. 142 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. Prawo o prokuraturze wymierzył karę dyscyplinarną upomnienia;
- V. winną popełnienia zarzucanego jej w pkt. V przewinienia dyscyplinarnego przy zastosowaniu art. 4 § 1 k.k. i na podstawie art. 137 § 1 i art. 142 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. Prawo o prokuraturze wymierzył karę dyscyplinarną upomnienia;
- VI. winną popełnienia zarzucanego jej w pkt. VI przewinienia dyscyplinarnego, eliminując z opisu czynu słowa: „zaś w dniu 30 czerwca 2016 r. skierowała do niewłaściwego miejscowo Sądu Rejonowego w S. oczywiście niezasadny akt oskarżenia” i przy zastosowaniu art. 4 § 1 k.k. i na podstawie art. 137 § 1 i art. 142 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. Prawo o prokuraturze wymierzył karę dyscyplinarną upomnienia;

- VII. winną popełnienia zarzucanego jej w pkt. VII przewinienia dyscyplinarnego, przyjmując jako datę początkową czynu dzień 12 maja 2016 r. i na podstawie art. 137 § 1 i art. 142 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. Prawo o prokuraturze wymierzył karę dyscyplinarną upomnienia;
- VIII. winną popełnienia zarzucanego jej w pkt. VIII przewinienia dyscyplinarnego i na podstawie art. 137 § 1 i art. 142 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. Prawo o prokuraturze wymierzył karę dyscyplinarną upomnienia;
- IX. winną popełnienia zarzucanego jej w pkt. IX przewinienia dyscyplinarnego i na podstawie art. 137 § 1 i art. 142 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. Prawo o prokuraturze wymierzył karę dyscyplinarną upomnienia;
- X. winną popełnienia zarzucanego jej w pkt. X przewinienia dyscyplinarnego i przy zastosowaniu art. 4 § 1 k.k. na podstawie art. 137 § 1 i art. 142 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. Prawo o prokuraturze wymierzył karę dyscyplinarną upomnienia;
- XI. winną popełnienia zarzucanego jej w pkt. XI przewinienia dyscyplinarnego, przyjmując jako datę początkową czynu dzień 29 maja 2014 r. i przy zastosowaniu art. 4 § 1 k.k. na podstawie art. 137 § 1 i art. 142 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. Prawo o prokuraturze wymierzył karę dyscyplinarną upomnienia;
- XII. winną popełnienia zarzucanego jej w pkt. XII przewinienia dyscyplinarnego i przy zastosowaniu art. 4 § 1 k.k. na podstawie art. 137 § 1 i art. 142 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. Prawo o prokuraturze wymierzył karę dyscyplinarną upomnienia;
- XIII. winną popełnienia zarzucanego jej w pkt. XIII przewinienia dyscyplinarnego i przy zastosowaniu art. 4 § 1 k.k. na podstawie art. 137 § 1 i art. 142 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. Prawo o prokuraturze wymierzył karę dyscyplinarną nagany;
- XIV. uniewinnił obwinioną G. C.-O. prokuratora Prokuratury Rejonowej w S. od popełnienia zarzucanego jej w pkt. XV przewinienia dyscyplinarnego;
- XV. na podstawie art. 170 § 1 i 2 pkt. 1 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. Prawo o prokuraturze połączył wymierzone w pkt. od I do XIII części dyspozytywnej orzeczenia kary upomnienia oraz nagany i wymierzył karę łączną nagany;

XVI. na podstawie art. 166 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. Prawo o prokuraturze kosztami postępowania obciążył Skarb Państwa.

Odwołanie od powyższego orzeczenia wniósł Prokurator Generalny, który - zaskarżając powyższe orzeczenie częściowo na niekorzyść obwinionej - sformułował zarzuty:

- I. „rażącej niewspółmierności kar dyscyplinarnych wymierzonych obwinionej:
 - 1) kary nagany za przewinienie dyscyplinarne opisane w pkt. XIII podczas, gdy okoliczności o charakterze podmiotowym i przedmiotowym zarzucanego obwinionej przewinienia dyscyplinarnego w postaci uchybienia godności urzędu wskazują na zasadność wymierzenia jej kary dyscyplinarnej przeniesienia na inne miejsce służbowe,
 - 2) kar upomnienia za przewinienia dyscyplinarne opisane w pkt I, pkt III, pkt V, pkt IX, pkt XII będących wynikiem nieuwzględnienia przez sąd pierwszej instancji w sposób właściwy rodzaju i wagi oraz stopnia zawinienia wyrażającego się w szczególności w umyślnym lekceważeniu przepisów prawa oraz nie wykonywania poleceń przełożonych, które to okoliczności wskazują na zasadność wymierzenia obwinionej za powyższe czyny kar nagany,
 - 3) kary łącznej nagany, która nie uwzględnia stopnia społecznej i korporacyjnej szkodliwości przewinień dyscyplinarnych zarzucanych obwinionej, a także celów kary dyscyplinarnej, jakie winna spełniać w stosunku do sprawcy czynu oraz środowiska zawodowego.
- II. obrazy przepisów prawa procesowego – art. 4 k.p.k., art. 7 k.p.k. w zw. z art. 366 § 1 k.p.k., art. 410 k.p.k. i art. 424 § 1 k.p.k., mającą wpływ na treść orzeczenia polegającą na oparciu, przez sąd pierwszej instancji w zakresie pkt XIV wydanego orzeczenia, na niepełnym materiale dowodowym poprzez pominięcie dowodów wskazujących na winę obwinionej, wskutek czego doszło do jej uniewinnienia od popełnienia zarzucanego deliktu dyscyplinarnego, podczas gdy właściwa i zgodna z zasadami prawidłowego rozumowania oraz wskazaniem wiedzy oraz doświadczenia życiowego ocena wszystkich zgromadzonych w sprawie dowodów prowadzi do wniosków przeciwnych.”

Podnosząc przytoczone zarzuty Prokurator Generalny na podstawie art. 437 § 1 i 2 k.p.k. i art. 456 k.p.k. w zw. z art. 171 pkt 1 u.p.o.p. wniósł o:

- zmianę zaskarżonego orzeczenia w pkt XIII poprzez wymierzenie obwinionej kary dyscyplinarnej przeniesienia w inne miejsce służbowe;
- zmianę zaskarżonego orzeczenia w pkt I, pkt III, pkt V, pkt IX, pkt XI i pkt XII poprzez wymierzenie obwinionej kary dyscyplinarnej w postaci nagany;
- uchylenie zaskarżonego orzeczenia w pkt XIV i przekazanie sprawy Sądowi Dyscyplinarnemu przy Prokuratorze Generalnym do ponownego rozpoznania.

Odwołanie od orzeczenia Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym z dnia 5 marca 2017 r. wniósł również Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Prokuratora Generalnego dla [...] okręgu regionalnego, który zaskarżył powyższe na niekorzyść obwinionej G. C.-O. w części dotyczącej rozstrzygnięcia uniewinniającego, zapadłego odnośnie do przewinienia dyscyplinarnego opisanego w punkcie XIV wydanego orzeczenia. Zarzucił mu obrazę przepisów postępowania karnego mającą wpływ na treść orzeczenia, a mianowicie art. 7 k.p.k. oraz art. 410 k.p.k. i art. 424 § 1 k.p.k., polegającą na oparciu wydanego orzeczenia jedynie na części przeprowadzonych i ujawnionych dowodów i całkowitym pominięciu przeprowadzonych dowodów wskazujących winę obwinionej, wskutek czego bezzasadnie przyjęto, że obwiniona G. C.-O. nie popełniła zarzucanego jej przewinienia służbowego, podczas gdy prawidłowa ocena całego zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego dowodzi, iż ww. prokurator uchybiła godności urzędu prokuratorskiego. Formułując powyższy zarzut Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Prokuratora Generalnego wniósł o uchylenie zaskarżonego orzeczenia w wyżej wskazanej części i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Dyscyplinarnemu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Przeprowadzona przez Sąd Najwyższy analiza akt sprawy oraz sporządzonego przez Sąd Dyscyplinarny przy Prokuratorze Generalnym

uzasadnienia orzeczenia z dnia 5 marca 2017 r. w sprawie o sygn. akt I SD [...], w kontekście zapadłego w I instancji orzeczenia dyscyplinarnego i złożonych w tej sprawie odwołań pozwoliła na uznanie, że ujawnione braki pisemnego uzasadnienia uniemożliwiają prawidłowe merytoryczne wyrokowanie.

W pisemnym uzasadnieniu wydanego orzeczenia Sąd *a quo*, oprócz przytoczenia treści stawianych obwinionej zarzutów, w praktyce ograniczył się do krótkiej wymiany przeprowadzonych na rozprawie dowodów oraz jednozdaniowej oceny wyjaśnień obwinionej.

W dokumencie tym, który winien odzwierciedlać przebieg narady nad orzeczeniem, przede wszystkim zabrakło wskazania ustalonego przez sąd stanu faktycznego co do każdego z czynów stanowiących przedmiot sprawy. Nie dokonano jakiejkolwiek analizy znamion przypisanych obwinionej czynów, tak w kontekście oczywistej i rażącej obrazy przepisów prawa, jak i uchybienia godności urzędu prokuratora. Brak w uzasadnieniu rozważań co do kwalifikacji prawnej, w tym stosowania art. 4 § 1 k.k. Nie odniesiono się w żaden sposób do opinii sądowo-psychiatrycznej, także w odniesieniu do wymiaru wymierzonych kar. Powyższe, także w kontekście treści art. 455a k.p.k., skutkować musi decyzją o zwrocie akt sprawy sądowi I instancji w celu uzupełnienia uzasadnienia zaskarżonego orzeczenia.

Na wstępie przypomnieć należy, iż zgodnie z art. 449a § 1 k.p.k., będącym podstawą powyższego rozstrzygnięcia, wynika, iż „jeżeli jest to niezbędne dla prawidłowego wyrokowania w sprawie, sąd odwoławczy przed wydaniem orzeczenia może zwrócić akta sprawy sądowi pierwszej instancji w celu uzupełnienia uzasadnienia zaskarżonego wyroku, jednocześnie szczegółowo wskazując kwestie, o które należy uzupełnić uzasadnienie”. Według natomiast § 2 powołanego przepisu „do uzupełnienia uzasadnienia stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące sporządzania, doręczania i zaskarzania uzasadnienia wyroku”. Obecne brzmienie § 1 tej regulacji nadane zostało ustawą z dnia 11 marca 2016 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2016 r. poz. 437 z późn. zm.).

Art. 449a k.p.k. dodany został z dniem 1 lipca 2003 r. przez art. 1 pkt 184 ustawy z dnia 10 stycznia 2003 r. (Dz.U.03.17.155). Zgodnie z pierwotnym brzmieniem powyższego przepisu, „w wypadku określonym w art. 423 § 1a przed wydaniem orzeczenia sąd odwoławczy może zwrócić sprawę sądowi pierwszej instancji w celu sporządzenia uzasadnienia zaskarżonego wyroku w niezbędnym zakresie, jeżeli ma to zapewnić prawidłowe wyrokowanie w sprawie.”

Zasadnicza zmiana brzmienia powyższego przepisu dokonana została ustawą z dnia 27 września 2013 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U z 2013 r., poz. 1247) wchodzącą w życie z dniem 1 lipca 2015 r. Mocą bowiem tejże nowelizacji wykreślono dotychczasowe brzmienie art. 449a k.p.k., a następnie dokonano jego podziału na § 1, zgodnie z którym „jeżeli ma to zapewnić prawidłowe wyrokowanie w sprawie, sąd odwoławczy przed wydaniem orzeczenia może zwrócić akta sprawy sądowi pierwszej instancji w celu uzupełnienia uzasadnienia zaskarżonego wyroku w niezbędnym zakresie, jednocześnie szczegółowo wskazując zakres uzupełnienia i kwestie, o które należy uzupełnić uzasadnienie” oraz § 2 stanowiący, iż „do uzupełnienia uzasadnienia stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące sporządzania, doręczania i zaskarzania uzasadnienia wyroku”. Następnie art. 449a § 1 zmodyfikowany został przez art. 1 pkt 115 ustawy z dnia 11 marca 2016 r. (Dz.U.2016.437) zmieniającej ustawę z dnia 15 kwietnia 2016 r. Na skutek powyższej modyfikacji § 1 zrehabilitowano jego nowe, obowiązujące brzmienie.

Wskutek dokonanej ustawą z dnia 27 września 2013 r. nowelizacji, w orzecznictwie zarysowały się dwa przeciwstawne poglądy co do warunków, od których spełnienia uzależniona jest możliwość zastosowania art. 449a § 1 k.p.k. Spór ów oscylował wokół zagadnienia, czy przepis art. 449a § 1 k.p.k. w brzmieniu nadanym tą nowelą, jak i nowelą z dnia 11 marca 2016 r. dotyczy tylko tych uzasadnień, które zostały sporządzone w ograniczonym zakresie (art. 423 § 1a k.p.k. i art. 424 § 3 k.p.k.) czy też rodzaj spraw, analizowany przez pryzmat podstaw sporządzenia uzasadnienia, nie znajduje ograniczenia.

Istniejący bowiem stan prawny przed dokonaną nowelizacją z dnia 27 września 2013 r. umożliwiał zwrot sprawy sądowi pierwszej instancji w celu uzupełnienia uzasadnienia tylko w wypadku określonym w art. 423 § 1a, zaś tryb

ten nie mógł służyć zwracaniu uzasadnienia w celu skłonienia sądu pierwszej instancji do pełniejszego uzasadnienia czy też sporządzenia uzasadnienia, które spełniałoby wymogi z art. 424 k.p.k. Nowelizacja Kodeksu postępowania karnego obowiązująca od dnia 1 lipca 2015 r. poszerzała natomiast możliwość zwrotu akt w celu sporządzenia uzasadnienia wyroku w niezbędnym zakresie także na inne sprawy.

Przeciwnicy możliwości samoistnego charakteru komentowanej normy wskazują, iż „szeroka wykładnia art. 449a § 1 k.p.k. prowadzić może w praktyce do naruszenia standardu dwuinstancyjności postępowania sądowego w aspekcie rzeczywistej i rzetelnej, a nie pozornej kontroli odwoławczej, a także stanowi zagrożenie dla zasady skargowości i bezwzględnej dewolutywności apelacji” (zob. D. Świecki, Konstrukcja apelacji jako środka odwoławczego w procesie karnym, opublikowano: WKP 2018).

Zwolennicy natomiast szerokiego, a tak naprawdę językowego interpretowania normy wynikającej z art. 449a k.p.k. wskazują, iż „tak wyraźna zmiana redakcyjna w jego treści nie może zostać pominięta. Wskazuje ona, że sąd odwoławczy może zwrócić sprawę sądowi pierwszej instancji w celu uzupełnienia uzasadnienia zaskarżonego wyroku, jeśli uzna, iż jest to niezbędne dla prawidłowego wyrokowania w tej sprawie; nie ograniczono rodzaju spraw przez pryzmat podstaw sporządzenia uzasadnienia” (zob. J. Matras, Kodeks postępowania karnego. Komentarz, red. K. Dudka, opublikowano: WKP 2018).

Jak wskazano w uzasadnieniu projektu „w ocenie projektodawcy takie rozwiązanie normatywne z jednej strony umożliwi sądowi drugiej instancji oparcie się na pełnych i wyczerpujących motywach pisemnych wyroku, zapobiegnie wydawaniu bez potrzeby orzeczeń kasatoryjnych, a sądom pierwszej instancji pozwoli na skoncentrowanie się przy sporządzaniu uzasadnienia na zagadnieniach węzłowych, mających najistotniejsze znaczenie dla rozstrzygnięcia.” (zob. druk sejmowy nr 2393, str. 93,

<http://orka.sejm.gov.pl/Druki7ka.nsf/0/39FD209B7AC6C45AC1257CDE0042D631/%24File/2393%20cz%201.pdf>)

Zwrócić należy uwagę na stanowisko wyrażone w postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 20 grudnia 2017, sygn. akt V KK 465/17 (LEX nr 2433087),

w którym to wyrażono pogląd, iż „wyraźna zmiana redakcyjna w jego treści [art. 449a k.p.k.] nie może zostać pominięta jako *non existens*. Wskazuje ona przecież, że sąd odwoławczy może zwrócić sprawę sądowi pierwszej instancji w celu uzupełnienia uzasadnienia zaskarżonego wyroku, o ile uzna, iż jest to niezbędne dla prawidłowego wyrokowania w tej sprawie; nie ograniczono rodzaju spraw przez pryzmat podstaw do sporządzenia uzasadnienia.”

Przepis dotyczy zatem także „tych uzasadnień wyroków, które sporządzono w całości, bez jakichkolwiek ograniczeń wynikających z wniosków ograniczonych podmiotowo lub przedmiotowo, ale są one (uzasadnienia) na tyle związane (art. 424 § 1 w brzmieniu od 1.07.2015 r.), że do prawidłowego wyrokowania w sprawie konieczne jest ich uzupełnienie” (zob. J. Matras, Kodeks...).

Mając zatem na uwadze przede wszystkim wykładnię językową, pozwalającą na jednoznaczne odcodowanie treści zawartej w przepisie normy prawnej, wspartą celem regulacji, wskazanym w uzasadnieniu projektu, stylistykę owej regulacji oraz kontekst systemowy, w którym funkcjonuje, w szczególności art. 455a k.p.k., Sąd Najwyższy uznał, iż **możliwość zastosowania przepisu art. 449a § 1 k.p.k. nie jest ograniczona do spraw, w których sporządzono uzasadnienie wyroku w sposób ograniczony, tj. wynikający z unormowań określonych w art. 422 § 2 k.p.k., 423 § 1a k.p.k. lub 424 § 3 k.p.k., a dokonywany przez sąd *ad quem* zwrot w tym trybie dotyczyć może każdej sprawy.**

Dostrzegając potrzebę zwrotu sprawy sądowi pierwszej instancji w celu uzupełnienia dotychczasowego uzasadnienia "w niezbędnym zakresie", celem otrzymania szerszego uzasadnienia umożliwiającego prawidłowe wyrokowanie w drugiej instancji, „sąd odwoławczy powinien określić zakres, w jakim uzasadnienie winno być uzupełnione, a więc wskazać kwestie, w których sąd *meriti* powinien się jeszcze wypowiedzieć” (zob. Grzegorz Tomasz, Kodeks postępowania karnego. Tom I. Artykuły 1-467. Komentarz, Opublikowano: LEX 2014).

W niniejszej sprawie orzeczenie sądu I instancji nie zostało zaskarżone przez Prokuratora Generalnego w całości, gdyż w powyższym odwołaniu zaskarżone zostały czyny opisane w punktach I, III, V, IX, XII, XIII oraz XIV, zaś

przez Zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego jedynie w części dotyczącej rozstrzygnięcia uniewinniającego zapadłego odnośnie do przewinienia dyscyplinarnego opisanego w punkcie XIV wydanego orzeczenia. Wskazać jednak należy, iż poczynione uwagi dotyczyć będą również czynów, odnośnie do których orzeczenie stało się prawomocne, tj. określonych w punktach II, IV, VI, VII, VIII, X i XI. Złożony w sprawie wniosek o uzasadnienie orzeczenia dotyczył wszystkich zarzuconych obwinionej czynów, a niezależnie od powyższego Sąd Najwyższy orzekający w tej sprawie w II instancji będzie miał prawo orzec także poza zakresem zaskarżenia, w razie zaistnienia przypadków określonych odpowiednimi przepisami. Skorzystanie z art. 449a § 1 kpk pozwala na zapewnienie „sądowi odwoławczemu warunków do prawidłowego orzekania, gdy zachodzi konieczność wyjścia poza zakres przedmiotowy lub podmiotowy zaskarżenia. Komentowany przepis ma zapewnić sądowi odwoławczemu możliwość prawidłowego wyrokowania. W tym celu sąd ten może żądać sporządzenia pisemnych motywów wyroku w zakresie szerszym od zakresu, w jakim wyrok został zaskarżony” (zob. D. Świecki (red.), Kodeks postępowania karnego. Komentarz. Tom II, wyd. IV, opublikowano: WKP 2018).

Zgodnie z art. 424 § 1 k.p.k., uzasadnienie każdego wyroku (orzeczenia dyscyplinarnego) powinno kolejno zawierać „wskazanie faktów, które uznano za udowodnione lub których nie udowodniono, więc przedstawienie ustalonego stanu faktycznego odnośnie do zdarzenia zarzucanego przez oskarżyciela jako przestępne, czyli opis tego, jak zdarzenie to wyglądało w świetle przeprowadzonych dowodów, które uznane zostały przez sąd za wiarygodne” (zob. T. Grzegorzczak, Kodeks postępowania karnego. Tom I. Artykuły 1-467. Komentarz, opublikowano: LEX 2014). Przypomnienia w tym miejscu wymaga też, iż „prawidłowo sporządzone uzasadnienie powinno zawierać dokonane w przejrzysty i zwięzły sposób przez sąd ustalenia faktyczne, i to w sposób odrębny co do każdego czynu zarzucanego oskarżonemu, z jednoczesnym podawaniem dowodów, na podstawie których sąd dokonał ustaleń poszczególnych faktów (zob. D. Świecki (red.), Kodeks ...).

Odniesienie powyższych wymogów prawidłowo sporządzonego uzasadnienia do analizowanego uzasadnienia orzeczenia sądu I instancji czyni

natomiast zasadnym twierdzenie, iż pisemne umotywowanie rozstrzygnięcia sądu *meriti* dotknięte jest istotnymi brakami, gdyż nie wskazano w nim jakichkolwiek ustaleń faktycznych.

Sporządzone przez sąd I instancji uzasadnienie orzeczenia z dnia 5 marca 2017 r. w swej istocie ogranicza się w dominującej części jedynie do zrelacjonowania opisu przebiegu postępowania dyscyplinarnego w niniejszej sprawie, niemalże w żaden natomiast sposób nie odnosząc się do wskazania motywów podjętego rozstrzygnięcia. Nie dość, że z omawianego uzasadnienia nie wynikają jakiekolwiek ustalenia faktyczne, to wyjaśnienie wydanego rozstrzygnięcia ogranicza się do kilku akapitów charakteryzujących się nadmiernie wysokim stopniem ogólności. Lakoniczność uzasadnienia tym bardziej jest zbyt daleko idąca w sytuacji, gdy w przedmiotowej sprawie obwinionej zarzucono czternaście czynów, w zakresie których uznano ją za winną trzynastu, wymierzając kary dyscyplinarne, natomiast co do jednego wydano rozstrzygnięcie uniewinniające. W tym zatem zakresie uzasadnienie wymaga zasadniczego uzupełnienia, w tym także co do dokonania odtworzenia inkryminowanego zachowania obwinionej, z uwzględnieniem towarzyszącego jej zamiaru, a także i innych osób – w kontekście zarzucanych jej przewinień dyscyplinarnych. To bowiem ustalone zachowania winny stanowić podstawę przyjętych opisów czynów.

Kolejnym zagadnieniem, o który sąd I instancji winien uzupełnić dotknięte brakami uzasadnienie, jest omówienie przyjętej kwalifikacji prawnej co do każdego czynu, w tym podstaw przywołania przepisów intertemporalnych. Sąd dyscyplinarny w punktach I-III, V, VI, X-XIII wydanego orzeczenia powołał bowiem art. 4 § 1 k.k., do tego w sposób redakcyjnie znacząco utrudniający rozeznanie czy uczyniono to odnosząc się do kwalifikacji prawnej czynu, czy podstawy wymiaru kary. Kwestia ta wymaga niewątpliwie uzasadnienia. Przypomnieć bowiem należy, iż powołanie art. 4 § 1 k.k. wskazuje na zastosowanie przepisów poprzednio obowiązujących, jako względniejszych dla sprawcy. Tymczasem sąd *a quo* zastosował ustawę aktualnie obowiązującą. Brak jakiegokolwiek uzasadnienia w tym zakresie czyni przyjęty zabieg kompletnie niezrozumiałym.

W celu wyjaśnienia podstawy prawnej wyroku należy „wykazać na podstawie wskazanych wcześniej ustaleń faktycznych istnienie lub nieistnienie

znamion (...), z uwzględnieniem, gdy zachodzi taka potrzeba, szerszej analizy prawnej danego znamienia czy znamion, w ujęciu zwłaszcza judykatury lub także doktryny w kontekście ustalonego zachowania oskarżonego” (zob. T. Grzegorzczak, Kodeks...). Obligatoryjną czynnością jest kwestia wskazania „wypełnienia lub nie przez oskarżonego znamion strony przedmiotowej i podmiotowej czynu zabronionego. Wymaga więc udowodnienia zrealizowanie znamion określonego typu czynu zabronionego” (zob. D. Świecki (red.), Kodeks...).

Dlatego też konieczność uzupełnienia uzasadnienia wynika również z braku wskazania rodzaju winy przypisanej obwinionej – tj. umyślnej lub nieumyślnej, a także możliwego wpływu na zachowania obwinionej jej stanu psychicznego, wynikającego z uzyskanego dowodu z opinii biegłych psychiatrów (także nie omówionej w żaden sposób).

Bezwzględnie Sąd I instancji winien w przypadku każdego zarzutu omówić podstawy przyjęcia, iż zachowania zawarte w opisie czynu stanowią oczywistą i rażącą obrazę przepisów prawa, bądź że konkretne zachowania stanowią lub nie stanowią uchybienia godności urzędu prokuratora.

Przykładowo, uznając, że oczywistą i rażącą obrazą przepisów prawa były takie zachowania jak „nie wydanie polecenia wyłączenia z akt głównych i odrębnego przechowywania załącznika do protokołu przesłuchania świadka zawierającego dane dotyczące miejsca zamieszkania i pracy świadka” (punkt II tiret trzecie, pkt IV i VII), „niewykonanie polecenia zwierzchnika poprzez nieprzedstawienie pisemnych wyjaśnień dotyczących bezczynności” (opisy zachowań obwinionej zawarte w punktach II tiret czwarte, V, VI, VIII, IX tiret trzecie, XI tiret szóste), „nie podjęcie decyzji o umorzeniu”, „skierowanie do niewłaściwego miejscowo sądu niezasadnego aktu oskarżenia”, „wydanie postanowienia o zawieszeniu śledztwa”, „brak przedłużenia okresu dochodzenia”, „zatwierdzenie postanowienia o zawieszeniu”, „nie wydanie postanowienia o przedłużeniu okresu dochodzenia”, „nie wydanie postanowienia o zasięgnięciu opinii biegłego” – należy omówić jakie konkretne przepisy prawa zostały przez obwinioną naruszone, a w dalszej kolejności dlaczego przyjęto, iż nastąpiło to w sposób oczywisty i rażący.

Podobnie uzupełnienia w kontekście definicji „uchybień godności urzędu prokuratora” wymaga czyn opisany w punkcie XIII, gdyż z uzasadnienia nie wynika, dlaczego stanowi ono przewinienie dyscyplinarne.

W uzasadnieniu sądu I instancji zabrakło omówienia przeprowadzonych w toku postępowania dyscyplinarnego dowodów w postaci wyjaśnień obwinionej, zeznań świadków, dowodu z opinii psychiatrycznej oraz dowodu z dokumentów, nie przedstawiając oceny ich wiarygodności. Sąd I instancji odniósł się do zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego w sposób sumaryczny i zbiorczy, ograniczając się jedynie do wyliczenia, jakie dowody zostały w niniejszej sprawie przeprowadzone, lakonicznie podsumowując, iż „zebrany w sprawie materiał dowodowy potwierdził winę obwinionej”. Nie wskazano w jakim zakresie dano wiarę wyjaśnieniom obwinionej i dlaczego, jak również czy i dlaczego walor wiarygodności przypisano zeznaniom wszystkich czy też części świadków; nie odniesiono się również w zasadzie w żaden sposób do przeprowadzonego dowodu z opinii biegłych (o czym szerzej dalej), jak również nie zaprezentowano omówienia znaczenia i mocy dowodowej poszczególnych dokumentów zgromadzonych w sprawie. Jako oceny zgromadzonych w postępowaniu dowodów nie sposób uznać sformułowania, iż „zebrany w sprawie materiał dowodowy potwierdził winę obwinionej”. Niewystarczające i dalekie od wymaganej konkretyzacji jest także stwierdzenie, że „zeznania świadków oraz badania aktowe, jak również wyjaśnienia samej obwinionej w sposób jednoznaczny wskazują na winę obwinionej”. Tak uargumentowana bowiem ocena zebranego w sprawie materiału dowodowego w żaden sposób nie wyjaśnia, którym konkretnym dowodom sąd I instancji dał wiarę, jak również nie wskazuje rzeczowych argumentów przemawiających za nadaniem im waloru wiarygodności, przy jednoczesnej odmowie przyznania takowego przymiotu pozostałym dowodom zgromadzonym w sprawie.

Tak rozległe uchybień w przedmiocie omówienia i oceny materiału dowodowego w sprawie wymagają zatem uzupełnienia, celem umożliwienia prawidłowego wyrokowania, także w kontekście przepisu art. 163a ustawy z dnia 28 stycznia 2016 roku Prawo o prokuraturze.

Kolejnym zagadnieniem, o które sąd I instancji winien uzupełnić sporządzone uzasadnienie jest omówienie podstaw wymiaru kar w kontekście ujawnionych dowodów, w tym dowodu z opinii biegłych. Wskazać w tym miejscu należy, iż zgodnie z mającym w niniejszej sprawie odpowiednie zastosowanie przepisem art. 424 § 2 k.p.k., sąd dyscyplinarny winien przytoczyć okoliczności, które miał na względzie, wymierzając karę, tj. wskazać w uzasadnieniu na katalog przyjętych okoliczności łagodzących i obciążających, doprowadzających do wymierzenia obwinionej określonej kary i mających wpływ na jej wymiar. W analizowanym uzasadnieniu sądu *meriti* brak jest wyjaśnienia czym jest „wzięcie pod uwagę” przez orzekający sąd „stopnia winy, opinii o stanie zdrowia i faktu wielokrotnego przebywania na zwolnieniach lekarskich spowodowanych leczeniem psychiatrycznym” – w szczególności czy okoliczności te świadczyć mają na korzyść, czy na niekorzyść obwinionej. Nadto wskazać należy, iż – jak wynika to z przeprowadzonego dowodu z opinii biegłych psychiatrów – analiza dokumentacji lekarskiej wykazała, iż obwiniona w przeszłości chorowała na depresję neurasteniczną sytuacyjną, obecnie zaś cierpi na zaburzenia neurasteniczne. Powyższe schorzenie negatywnie wpływa na stopień koncentracji i kondycję intelektualną. Z uzasadnienia orzeczenia sądu I instancji nie wynika jakie znaczenie miał powyższy fakt przy wymierzaniu kary obwinionej i czy w ogóle został wzięty podczas owego procesu pod uwagę.

Wreszcie, choć nie było to powodem podjęcia decyzji o zwrocie, należy wskazać również na, jak się wydaje, popełnioną przez rzecznika dyscyplinarnego w treści wniosku o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego, a powieloną przez sąd *meriti*, oczywistą omyłkę zawartą w opisie czynu ujętego w punkcie III, tj. określenie daty wpływu zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa do Prokuratury Rejonowej w S. na dzień 21 września 2016 r., podczas gdy przewinienia dyscyplinarnego obwiniona miała dopuścić się w okresie od 22 października 2015 r. do 15 lipca 2016 r. Sąd I instancji winien tenże błąd sprostować jeśli stanowi on oczywistą omyłkę pisarską, a jeśli nie – wskazać w uzasadnieniu powody przyjęcia takiego opisu czynu, w sposób adekwatny do ustalonego wcześniej stanu faktycznego.

Do oczywistej omyłki pisarskiej, wymagającej sprostowania, doszło też zapewne w punkcie XIV orzeczenia z dnia 5 marca 2018 r., w którym to sąd *a quo* uniewinnił obwinioną „od popełnienia zarzucanego jej w pkt. XV przewinienia dyscyplinarnego”. W przedmiotowej sprawie obwinionej zarzucono tylko czternaście czynów, zaś – jak wynika to z uzasadnienia sądu I instancji – uniewinnienie dotyczyło popełnienia przewinienia dyscyplinarnego zarzucanego jej w punkcie XIV.

Z omówionych zatem przez Sąd Najwyższy względów, powyższe braki uzasadniają zwrot akt sprawy sądowi I instancji celem uzupełnienia sporządzonego orzeczenia. Dopiero rzetelne wykonanie przedstawionych szczegółowo zaleceń stworzy warunki pozwalające na prawidłowe orzekanie sądowi *ad quem*.

Mając powyższe na uwadze orzeczono jak w sentencji postanowienia.